

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Številka: 602-04/17-1/1
Ljubljana, 29. 3. 2017

EPA 1802-VII

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela

M n e n j e

**k Predlogu priporočil v zvezi z javnim razpisom
za sofinanciranje doktorskega študija**

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 48. seji 29. 3. 2017 obravnavala Predlog priporočil v zvezi z javnim razpisom za sofinanciranje doktorskega študija, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslanke in poslancev (prvopodpisani Miha Kordiš).

Komisija **ne podpira** predloga priporočil.

Vlada je julija 2016 sprejela Uredbo o sofinanciranju doktorskega študija, ki je povzročila nemalo težav, saj zaradi omejitve zneska v nekaterih primerih sofinanciranje ni pokrilo stroškov šolnine. Poleg tega je razpis o sofinanciranju na doktorski študij zaradi neuskladene časovnice študentom otežil odločitev za vpis, saj ni bilo mogoče pravočasno predvideti, kateri visokošolski zavodi bodo pridobili sofinanciranje doktorskih programov, niti ali se bo njihov socialno-delovni status izključeval s sofinanciranjem. V primeru neuspeha pri pridobivanju sofinanciranja je možnost izpisa v nekaterih primerih študentom povzročila dodatne stroške.

Predlagatelj Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport zato priporoča, da celovito uredi problematiko doktorskega študija in omogoči financiranje šolnin za študij na tretji stopni v celotnem obsegu z možnostjo, da študentje lahko pridobijo oblike denarnih spodbud oz. da javnim visokošolskim zavodom zagotovi proračunska sredstva za brezplačen doktorski študij.

Komisija se je v razpravi o problematiki financiranja študija na tretji stopnji dotaknila predvsem Predloga nove uredbe o sofinanciranju doktorskega študija, ki je v pripravi na podlagi 72. oz. 72.a člena novele Zakona o visokem šolstvu, sprejete novembra

2016, ki določa, da se iz državnega proračuna, skladno z razpoložljivi proračunskimi sredstvi, sofinancira tudi študij tretje stopnje na javnih visokošolskih zavodih.

Predstavniki nekaterih visokošolskih zavodov, ki razpisujejo doktorske programe, so izpostavili problematiko tovrstne omejitve sofinanciranja glede na njihov status. Zakon o visokem šolstvu je vse do sprememb 2016 omogočal financiranje doktorskega študija za javnoveljavne študijske programe tretje stopnje pod določenimi kakovostnimi kriteriji. Dopolnjen 72. člen zakona pa je iz sofinanciranja izključil zasebne zavode. Razpravljavci so zato izpostavili vprašanja glede morebitne kršitve načel enakosti in nediskriminatornosti, pluralizma institucij, idej, lastnine in prepovedi monopolov. Obenem naj bi se več ne zagotavljala kakovost doktorskega študija, ki mora biti povezana z znanstveno odličnostjo, raziskovanjem, aktivnimi mentorji z znanstvenimi referencami itd. Zaradi pogoja javnega statusa bodo posledično prizadete pomembne raziskovalne ustanove in visokošolski zavodi z dolgoletno tradicijo in kakovostnimi doktorskimi študijskimi programi.

Komisija je ponovno izpostavila ključni manko veljavnega visokošolskega zakona. Zakon namreč ne opredeljuje javnega interesa na področju visokega šolstva, zaradi česar omogoča omejeno razumevanje javnega interesa in njegovo vlogo v sodobni, razvojno naravnani družbi. S tem je posredno onemogočena vzpostavitev kriterijev kakovostnega javnega visokega šolstva, še zlasti študijskih programov na tretji stopnji, katerih cilj mora biti znanstvena odličnost oz. referenčnost raziskovalnih skupin ter znanstvenih rezultatov. Referenca doktorskih programov mora biti njihova kvaliteta in ne kvantiteta, ki jo omogoča raznolikost programov in raziskovalnih skupin.

Komisija poziva Vlado, da ponovno prouči Predlog uredbe za sofinanciranje doktorskega študija, da upošteva pripombe zainteresiranih deležnikov v smislu ustreznosti financiranja doktorskega študija glede na javno veljavnost študijskih programov tretje stopnje na univerzah in visokošolskih zavodih ter skladnost z Ustavo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoran Božič.

Mag. Damijana Zelnik, l.r.
sekretarka

Dr. Zoran Božič, l.r.
predsednik